

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2730/2020
11.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Владимир Јокић и Јелена Мустечић адвокати из ..., против туженог ЈКП „Београдски водовод и канализација“ из Београда, чији је пуномоћник Марко Милутиновић адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 47/19 од 01.11.2019. године, у седници већа одржаној дана 11.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 47/19 од 01.11.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2558/17 од 27.09.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се поништи решење туженог о отказу уговора о раду број ..., донето дана 08.08.2017. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да га врати на рад. Ставом трећим изреке, одбачена је тужба у делу тужбеног захтева којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да га распореди на одговарајуће радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и способности. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да накнади туженом трошкове парничног поступка у износу од 95.250,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 47/19 од 01.11.2019. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2558/17 од 27.09.2018. године и жалба тужиоца одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију, са захтевом за накнаду трошкова поступка по том ванредном правном леку.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да тужиочева ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка из тачке 12. става 2. наведеног члана, на коју се тужилац позива, није законски разлог за ревизију (члан 407. став 1. тачка 2. ЗПП). Иако је у ревизији изричито наведено да се изјављује и из разлога предвиђеног чланом 407. став 1. тачка 3. ЗПП, тужилац посебно не указује на процесне одредбе које другостепени суд није применио или је погрешно применио, те да је то утицало или могло утицати на правилност одлуке о жалби.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је 01.11.1994. године засновао радни однос са туженим, на пословима за чије обављање је био потребан други степен стручне спреме. Нови уговор о раду између странака закључен је 24.07.2002. године, за рад на пословима за које је потребан IV степен стручне спреме, измењен и допуњен са више накнадно закључених анекса уговора. Тужилац је означени степен стручне спреме доказао овереном фотокопијом дипломе Хемијско-прехранбено технолошке школе из ..., заведене под бројем .../... од 23.06.2014. године, о стеченом четвртм степену стручне спреме - образовни профил хемијски техничар. Ванредним инспекцијским надзором наведене школе који је обавило надлежно министарство утврђено је да тужилац није евидентиран у матичној књизи за ванредне ученике од школске 1990/91 до школске 1996/97, као и да је у свим књигама евидентирано да је реализована настава за образовни профил „хемијско-технолошки техничар“ али и не за образовни профил „хемијски техничар“, тако да диплома исте школе дел. бр. .../... из 1994. године о стицању стручне спреме тужиоца није веродостојна евиденцији школе. Тужени је формирао и комисију састављену од представника пословодства и репрезентативних синдиката пред којом је тужилац могао да се изјасни о извештају надлежног министарства у погледу веродостојности његове дипломе и да с тим у вези достави доказе. Пошто тужилац то није учинио, достављено му је упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду због повреде радне обавезе предвиђене чланом 179. став 2. тачка 5. Закона о раду у вези са чланом 14. став 1. алинеја 9. уговора о раду и непоштовања радне дисциплине из члана 179. став 3. тачке 6. и 8. Закона о раду. Тужилац се писмено изјаснио на наводе из овог упозорења. Уговор о раду тужиоца отказан је решењем туженог од 08.08.2017. године, са образложењем да је послодавцу доставио диплому о стеченом четвртм степену стручне спреме - образовни профил „хемијски техничар“, која није веродостојна исправа и на основу које је почев од 01.07.2002. године распоређен на послове за које је општим актом туженог био предвиђен тај степен стручне спреме, чиме је учинио повреду радне обавезе и радне дисциплине наведене у упозорењу о разлозима за отказ уговора о раду.

На овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су у овом спору правилно применили материјално право.

Запослени мора да испуњава услове за рад на одређеном радном месту пре закључења уговора о раду. Зато је чланом 16. став 3. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“, број 70/01 и 73/01), важећег у време када је између странака био закључен уговор о раду од 24.07.2002. године, била прописана обавеза запосленог да приликом заснивања радног односа достави послодавцу документа којима доказује испуњеност услова за рад.

Одедбом члана 15. став 3. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“, број 24/05 ... 113/17) прописано је да је запослени дужан да обавести послодавца о битним околностима које утичу или би могле да утичу на обављање послова утврђених уговором о раду. Према члану 179. став 2. тачка 5. тог закона, послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђен општим актом, односно уговором о раду, а ставом трећим да послодавац може отказати уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину, између осталог ако је дао нетачне податке који су били одлучујући за заснивање радног односа (тачка 6) и ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца (тачка 8).

У конкретном случају, тужиоцу је уговор о раду отказан зато што је приликом закључења тог уговора поднео диплому о стручној спреми којом доказује испуњеност услова за обављање послова, која није веродостојна исправа. Пропуст тужиоца да приликом закључења тог уговора о раду обавести туженог о околностима које битно утичу на обављање послова за које је уговор закључен и да му достави веродостојну диплому којом доказује испуњеност услова за обављање тих послова, представља отказни разлог предвиђен чланом 179. став 3. тачка 6. Закона о раду, довољан да тужиоцу престане радни однос.

Нису основани наводи ревизије тужиоца о погрешној примени члана 184. Закона о раду којим је прописано да отказ уговора о раду из члана 179. став 2. и 3. тог закона послодавац може дати запосленом у року од шест месеци од дана сазнања, односно у року од годину дана од дана настанка чињеница које су основ за давање отказа.

Оспорено решење о отказу уговора о раду донето је у оквиру субјективног рока из наведене одредбе од шест месеци од дана сазнања да исправа о стручној спреми тужиоца није веродостојна, што је био и основ за давање отказа. Самом чињеницом да је тужилац предао неверодостојну диплому о стеченом IV степену стручне спреме, потребном за обављање послова на које је распоређен уговором о раду, тужени је доведен и у целом периоду до сазнања те чињенице одржаван у заблуди о стручној спреми тужиоца. Због тога се ради о продуженој повреди радне обавезе, па зато није протекао ни објективни рок од годину дана предвиђен истом одредбом.

Диплома коју је тужилац предао туженом приликом закључења уговора о раду није веродостојна, што је потврђено у поступку надзора школе - издаваоца дипломе, којим је утврђено да тужилац није евидентиран као ванредни ученик те школе и да у

истој није реализована настава за образовни профил наведен у дипломи коју је предао туженом приликом закључења уговора о раду.

Тужилац је ревизију изјавио и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, али ти његови наводи нису посебно цењени зато што је одредбом члана 407. став 2. ЗПП изричито прописано да се ревизија не може изјавити због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, осим у случајевим из члана 403. став 2. истог закона који се у овом поступку нису остварили.

Сходно изложеном, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Трошкови туженог за одговор на ревизију, по оцени Врховног касационог суда, нису били нужни. Због тога је захтев туженог за накнаду тих трошкова одбијен и на основу члана 165. став 1. у вези члана 154. ЗПП одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић